

Marga Gómez Inglada

JOSEP MONÉS I AMAT.
50 ANYS D'IMATGES DEL PRAT
(1900-1950)

El Prat de Llobregat: Ajuntament del Prat de Llobregat,
1995

MARC RIUS REVERTER

En conclusió, la lectura d'aquest estudi es revela com indispensable per conèixer de forma detallada les condicions de vida i de treball d'un important col·lectiu d'immigrants ubicats a la regió metropolitana de Barcelona, i es constitueix en una eina de treball molt útil per a un millor disseny i implantació de les polítiques públiques adreçades a aquests col·lectius.

Cada cop és més habitual l'edició de llibres de reculls fotogràfics del nostre passat. Un passat recent, si tenim en compte que la primera fotografia s'obtingué l'any 1827 i que la popularització fou a partir del 1888, amb el llançament d'una càmera Kodak, lleugera i compacta, amb el lema «Vostè apreti el botó, nosaltres farem la resta». Tot i així, la majoria de fotografies que ens han arribat de finals i principi de segle són de professionals, bàsicament retrats d'estudi i sèries de postals de pobles i ciutats. Atesa la part artesanal que comportava fer de fotògraf –cosa que limitava la seva popularització al principi–, el propi caràcter de l'aficionat i la fragilitat dels negatius de vidre i la cura necessària per a la seva conservació, no és habitual trobar arxius d'aficionats complets i en bon estat, com és el de Josep Monés.

L'any 1995 fou prolífic en l'edició de llibres d'imatges del Prat. Al gener sortia a la llum una nova sèrie sobre imatges del primer terç de segle d'una editorial barcelonina, i el primer volum fou dedicat al Prat; i al setembre la Regiduria de Cultura de l'Ajuntament del Prat editava *50 anys d'imatges del Prat (1900-1950)* amb el material del fons fotogràfic de Josep Monés i Amat –ambdós llibres fets per la mateixa productora editorial, Viena Serveis Editorials SL.

Josep Monés i Amat, constructor d'obres i pous artesians, neix el 27 de juny de 1902 al Prat. Rep del seu pare la vocació per l'ofici i la política i l'afició a la música i la fotografia. Sempre, amb la màquina a la butxaca, retratava tot allò que tenia al davant: família, festes, treballs, obres, animals, esports...; és per això que aconseguí reunir tanta varietat temàtica sobre la vida quotidiana del Prat, creant un fons fotogràfic molt extens i tenint cura dels negatius –molt important per poder fer còpies originals–, el qual ha estat, i és, font de consulta obligada per il·lustrar amb imatges molts dels articles sobre el Prat, i que ara es poden valorar en el que són, per si mateixes. La majoria de fotos del fons fotogràfic són seves, tot i que també recull les del seu pare, Josep Monés i Jané, anteriors al 1920, i les del seu cunyat, Josep Canudes i Busquets, sobre l'aviació. L'obra té una presentació molt acurada, un bon disseny i una bona i pulcra impressió, sobretot en el text.

**Resenyes
bibliogràfiques**

Però recordem que mirem un llibre de fotografies, i que tot el conjunt d'elements que hi intervenen estan en funció i al servei d'elles per aconseguir la millor qualitat en la reproducció, tant d'impressió com en la presentació de la imatge.

Malauradament, en aquest llibre, hi ha dos aspectes que flaquejen: el disseny i les reproduccions. Ja he dit abans que el disseny era bó, però hem de recordar que el disseny ha d'estar al servei de les fotografies i no a l'inrevés. Això ens condiciona el tamany de la reproducció, com la serie de l'arròs, per exemple, on s'intueixen unes excel·lents fotografies del conreu de l'arròs i al mateix temps la implicació de l'home en el paisatge, i que estan reproduïdes a un tamany molt petit en una doble plana. En la reproducció, és habitual jugar entre el nivell de qualitat i el cost final, però, en aquest cas, el resultat ha estat molt minso –poca definició, reproduccions planes i cremades–, sobretot si partim, com és en aquest cas, de negatius originals i en bon estat. Una fotografia ens mostra moltes coses, però també ens ha de seduir, i per això necessita lluir. Cal dir que aquesta deficiència tècnica, en qualsevol cas, no resta res de l'interès intrínsec de les fotografies i el seu valor documental i únic.

El llibre se'ns presenta sota una estructura molt pràctica. L'obre una presentació de Lluís Tejedor, alcalde del Prat, en la qual reconeix la tasca portada a terme per Josep Monés i la importància que té per a la història local, i presenta el llibre com un homenatge del poble vers un home que sempre ha estat a disposició del poble. A partir d'aquí el llibre està dividit en sis parts. Un recull biogràfic i fotogràfic d'ell i la seva família –«Josep Monés i Amat. Dos-cents anys de la família Monés»–, un preàmbul on es donen dades del fons i una explicació dels criteris i metodologia emprada per fer la selecció de les fotografies i l'agrupament en quatre grups temàtics –«El medi natural», «La societat», «L'urbanisme i els edificis» i «L'aviació». Dins de cada grup, les fotografies estan agrupades per temes i, dintre de cada tema, per ordre cronològic. Cada grup va precedit d'un bon text introductor i d'informació general per centrar i complementar el tema mostrat, i cada fotografia va acom-

panyada d'un peu on se sintetitza al màxim la informació. També s'agraeix la col·laboració del doctor Jaume Codina i Vilà com a assessor.

És un llibre en què se'ns mostra la vida quotidiana, de les petites anèctotes, del quefer diari, dels petits i grans actes, de l'esforç i el treball de la gent per transformar un nucli rural, mostrant els canvis que han sofert la societat i la ciutat, però amb una visió des de dins, participativa i creadora d'aquest canvi. És per tot això que el fons fotogràfic de Josep Monés ha contribuït, tan eficaçment, a la memòria de la història local recent. Crec que, a partir d'aquest fons i altre material dispers que segur hi ha per moltes cases, es podria aconseguir un magnífic arxiu fotogràfic sobre el Prat, tot i que no es disposi dels negatius originals, i abans que el pas del temps o mans inexpertes ho acabin malmetent.

Això mateix és vàlid per a tots els pobles, i no és imprescindible partir d'un gran fons, com seria el cas del Prat, sinó que fent només una campanya d'informació i conscienciació, i assegurant una bona conservació i un bon fi per al material cedit o donat, les petites aportacions del material fotogràfic familiar –moltes vegades oblidat a les golfes i en males condicions– anirien conformant un arxiu plural i de gran abast temàtic local, permetent més tard que l'edició d'aquest material arribi a tothom.